

Sygn. akt: III AUa 517/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Ewa Chądyńska

SSA Lucyna Guderska (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2012 r. w Łodzi

sprawy **W. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu

z dnia 7 lutego 2012 r., sygn. akt: V U 2289/11;

1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzje organu rentowego i przyznaje W. M. prawo do wypłaty emerytury od 1 października 2011 r.;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. na rzecz W. M. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt III AUa 517/12

UZASADNIENIE

Decyzją z 12 października 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wstrzymał W. M. od 1 października 2011r. wypłatę emerytury z powodu kontynuowania zatrudnienia u pracodawcy, u którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W odwołaniu od tej decyzji W. M. domagała się jej uchylecia jako sprzecznej z Konstytucją i zasadą ochrony praw nabytych.

Zaskarżonym wyrokiem z 7 lutego 2012r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że W. M., urodzona (...), od 1 marca 2009 r. była uprawniona do emerytury.

Od 1 lipca 1999 r. odwołująca jest zatrudniona w Urzędzie Miejskim w K. i do chwili wydania wyroku nie rozwiązała umowy o pracę z tym pracodawcą.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest zasadne.

Sąd wskazał, że zgodnie z art. 103 a ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Powyższy przepis został dodany do wyżej cytowanej ustawy przez art. 6 ustawy z 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010 r. przepis art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS ma zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, począwszy od 1 października 2011 r.

Sąd stwierdził, że W. M. prawo do emerytury nabyła od 1 marca 2009r., a więc przed dniem wejścia w życie ustawy z 16 grudnia 2010 r. i do dnia wydania wyroku nie rozwiązała umowy o pracę, którą wykonywała bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Wobec powyższego Sąd I instancji uznał, że zaskarżona decyzja organu rentowego o zawieszeniu odwołującej emerytury, począwszy od 1 października ma swoją podstawę prawną i jest zgodna z cytowanym przepisem. Sąd podniósł, że w piśmiennictwie do art. 103 a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach wskazuje się, iż osoba, która w czasie zatrudnienia nabyła prawo do emerytury z FUS, nie może jej pobrać do czasu rozwiązania tego stosunku pracy, a istotą regulacji zawartej w tym przepisie jest ograniczenie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń emerytury i wynagrodzenia za pracę. Podkreślił nadto, że do 8 stycznia 2009 r. obowiązywał art. 103 ust. 2 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mający taką samą treść, jak obowiązujący obecnie przepis art. 103 a, zaś w judykaturze do art. 103 ust. 2 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS podkreślono, że kontynuacja zatrudnienia - bez rozwiązania stosunku pracy - po nabyciu prawa do emerytury przesądza o zawieszeniu prawa do emerytury. Również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 7 lutego 2006 r. (SK 45/04, OTK- A 2006 nr 2 poz. 15) podkreślił, że umożliwienie pobierania świadczeń emerytalnych bez przerywania działalności zawodowej u dotychczasowego pracodawcy wykracza poza konstytucyjny zakres prawa do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego (art. 67 ust. 1 Konstytucji). Jest to przywilej, który może podlegać ograniczeniom ze względu na prowadzenie przez państwo określonej polityki społecznej (np. w zakresie zapewnienia pełnego, produktywnego zatrudnienia).

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy odwołanie W. M. jako nieuzasadnione oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożyła W. M. wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie odwołania.

Skarżąca podniosła, że prawo do emerytury nabyła w okresie obowiązywania przepisów, które nie uzależniały wypłaty świadczenia od rozwiązania stosunku pracy. Wskazała, że odebranie jej prawa nabytych jest niedopuszczalne w świetle konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa i stanowi podważenie zaufania obywateli do instytucji państwowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Poza sporem jest, że W. M. nabyła prawo do emerytury od 1 marca 2009r. i świadczenie to było jej wypłacane z uwagi na nie obowiązujący wówczas przepis art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który został uchylony od 8 stycznia 2009r. na podstawie ustawy o emeryturach kapitałowych.

Niesporne jest również i to, że z dniem 1 stycznia 2011r. wszedł w życie przepis art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, którego treść pokrywa się z treścią poprzednio obowiązującego art. 103 ust. 2a, i przepis ten – z mocy art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr

257, poz. 1726) – znalazł zastosowanie do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, poczynając od 1 października 2011r.

Podnoszona przez skarżącą kwestia naruszenia konstytucyjnej zasady zaufania obywateli wobec państwa oraz naruszenia zasady ochrony praw nabytych została rozstrzygnięta – na wniosek grupy senatorów – przez Trybunał Konstytucyjny.

W wyroku z 13 listopada 2012r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103 a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji.

Trybunał uznał, że rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. spowodowało, że osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r., zostały objęte nową, mniej korzystną dla nich treścią ryzyka emerytalnego. Aby nadal po 1 października 2011r. pobierać emeryturę musiały rozwiązać stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą. Oceniając sytuację tych osób z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, Trybunał Konstytucyjny doszedł do wniosku, że gdyby w momencie przechodzenia na emeryturę osoby te wiedziały, że będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to być może ich decyzja byłaby inna, tzn. nie składałyby wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowałyby zatrudnienie. Korzystniejsze byłoby bowiem dla nich osiągnięcie dochodu ze stosunku pracy niż pobieranie niższej emerytury. Zdaniem Trybunału, treść ryzyka emerytalnego, w określeniu której ustawodawca ma swobodę, nie powinna być zmieniana w stosunku do osób, które już nabyły i zrealizowały prawo do emerytury.

Z chwilą ogłoszenia powyższego wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010r., utraci moc w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. Natomiast art. 103 a ustawy emerytalnej pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011r.

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca jako osoba, która nabyła prawo do emerytury 1 marca 2009r., mieści się w kategorii osób, o których mowa w w/w orzeczeniu Trybunału, tj. osób, które nabyły prawo do emerytury po 8 stycznia 2009r., kiedy to nie obowiązywał przepis uzależniający pobieranie emerytury od rozwiązania stosunku pracy. Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z 13 listopada 2012r., że wstrzymanie wypłaty emerytury skarżącej od 1 października 2011r. narusza zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa. W konsekwencji – wobec stwierdzenia nie konstytucyjności art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r. w związku z art. 103 a ustawy emerytalno-rentowej w zakresie jego zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy – zawieszenie wypłaty emerytury skarżącej od 1 października 2011r. należy uznać za nieuzasadnione.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i orzekł, jak w punkcie pierwszym sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 i 2 kpc w związku z art. 109 § 1 zdanie drugie kpc i art. 35 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010r., Nr 90, poz. 594).